

کتابخانه تصنیف سیکرہ عالی حیر آباد دکن

نمبر درجہ اول

تاریخ درجہ اول

نام کتاب

فن کتاب

نمبر کتاب فن مذکور

آخر آبان ۱۳۲۱ ف ۳۶ - ۱۶۳۶

رسالہ قاضی شمس الدین پانی پتی

مخوف

۱۱۹۹

مَا شَاءَ اللَّهُ لَأَحْوَلُ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِمَا اللَّهُ

در بین ایام فرخنده فرجام عجلاله نافع در باب اباحت سماع بالمزاج

رساله فی آثار ائمه مانی پی

حسب الارشاد خواجه شاه عبدالحمق صاحب و ثم ادله پانی بنی بدیعین علیهم السلام

در مطبع سید واقع چیداد کن طبع شد

بسم الله الرحمن الرحيم	بسم الله الرحمن الرحيم
فمن خسر	فمن خسر
فمن خسر	فمن خسر

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين وصلى الله تعالى على خير خلقه محمد وآله وصحبه
 اجمعين فضلت پناه وكمالات دستگاه بر خور دار گرامی قدر محمد
 جعله الله من الاخيار والابرار از فقر محمد ثناء الله بعد اسلام سنت
 الاسلام و دعای بر خور داری دارین و اشتیاق ملاقات مطالعه
 نماینده خط بهجت نمط شما که عبارت عربی فصیح نوشته بودند رسید
 موجب انشراح خاطر گردید در استفسار سئله عنان نوشته بودند
 انکه قد کثرت فی هذا الزمان و جد بیاع النفاق بالمرأسیر و اهل الوجیر
 یقولون حق حق لا شک ان مطلق النفاق فعل حرام خصوصاً النفاق
 الذی بالمرأسیر فانه حرام قطعی یکفر جائده و مستحبه فاذا ذکر انکم من
 اشعار الله عزوجل فی الموضع شیخی ان یحصل به الکفر كما ذکر فی الحوا

الْقُدْسِي مَحْصَلُهُ أَنَّ ذِكْرَ أَنِمْ مِنْ أَسْمَاءِ اللَّهِ تَعَالَى عِنْدَ ضَرْبِ الْفَرَاغِ كَقَوْلِهِ
 يَعْنِي بَشِيرِ دَرِين زَمَانِه مَرْدَمِ اَنْدَكِه وَجِبْتَنِيْدِن سَمَاعِ بَا مَرَا سِرْمِي دَهْل وَ
 وَطَبُورِ وَغِيْرَه سِيَكْنَنْدُو وَجِهْتَنَنْدِ كَانِ حَقِّ حَقِّ سِيَكُوْنِيْدُو وَتَشْكَنِتْ كِه
 سِرُوْدِ مَطْلَفِ حَرَامِ هَسْتِ خُصُوصًا اَنْ سِرُوْدَكِه بَا مَرَا سِرْمِ بَاشْتِ حَرَامِ
 قَطْعِي هَسْتِ حَلَالِ دَانَنْدِه اَوْ كَا فَرْمِي شُوْدُو وَوَقْتِيَكِه دُخْنِيْن مَحَلِّ زَامِ
 ذِكْرِ كَرْدِه شُوْدَنْسَرِ اَوْ اَرَاْنِ سَتِ كِه كَفَرِ حَاصِلِ شُوْدُو چنانچه در جاوی
 قَدْسِي ذِكْرِ كَرْدِه اَكِه ذِكْرِ كَرْدُنِ نَامِي اَز نَامِهَايِ خُدَايِ تَعَالَى نَزُوْطُوْنِ
 مَرَا سِرْمِ كَفَرِ هَسْتِ - بَر خُوْر دَا رَا وَرِ كَفِيْر اِلِ سَلَامِ حَلْدِي نَبَايْدِ كِرْدِ خُصُوصًا
 دُخْنِيْن مَقَامِ كِه اِيْن طَعْنِ مَنَجْرَمِي شُوْدِ بَرَا كَا بَرْدِيْن رَزَقْنَا اللّٰهُ تَعَالَى مَشْتَمِ
 وَاتِّبَاعُهُمْ حَضْرَتِ شَاهِ الْعَالَمِيْنَ شَيْخِ عَبْدِ الْقَدُوْسِ گَنْكُوْتِي قَدْسِي
 سِرِه الصَّبْرِ بَا وَجُوْدِ كَمَالِ عِلْمِ ظَاهِرِ وَزَنْتِ شَانِ وَرِ عِلْمِ بَاطِنِ سَمَاعِ
 غِنَا بَا مَرَا سِرْمِ اَفْرَا طَسِيْدِ اَشْتَمَنْدِ شَعْرِ كِرْدِ خُدَا خَوَا هِدِ كِه بِرُوْدِه كَسِ دِرُوْدِ سِلْسِلَتِ
 اَنْدِ رَحْمَتِ يَا كَانِ بِرُوْدِ وَرِ خُدَا خَوَا هِدِ كِه پُوْشْدِ عَيْبِ كَسِ بِكَمِ زِنْدِ وَرِ عَيْبِ
 نَفْسِ نُوْعْنِ ابْنِ ذَرِّ قَالِ رَسُوْلُ اللّٰهِ صَلَّي اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ رَعَا حُلَا
 بِاَلْكَفْرِ اَوْ قَالِ عَاوَالَهُ وَنَشِ كَذَلِكِ اِلَّا عَاوَالَهُ تَشْفِقُ عَلَيْهِ وَرِ حَقِّ

در صحیح مسلم از ابی ذر رضی الله عنه مروی است که رسول الله صلی الله
 وسلم فرمود که هر کسی دیگری را نسبت کفر کند بگوید و او
 چنین نباشد مگر آنکه آن قول برگزیده رجوع میکند و در جامع الفقهاء
 گفته میشود: *يَنْبَغِي لِلْعَالِمِ أَنْ يَنْفَعِ آيَةَ أَنْ لَا يُبَايِعَ فِي تَكْفِيرِ الْإِسْلَامِ وَمَنْعَ آيَةِ*
تَقْضَى بِإِسْلَامِهِ تَحْتَ لَهْلَالِ السُّوفِ مِنَ الْمَلَقَةِ یعنی لایق است مرعاه
 اگر برده شود پیش او ذکر کسی از مسلمین که در آن احتمال کفر باشد و کافر
 گفتن او جلدی نکند و با وجود آنکه حکم کرده میشود با سلام کسی که در سینه
 اسلام آورده باشد و قال فی فصول العمادی اذا كانت فی مسئلة
 وَجْهٌ مُوجِبُ الْكُفْرِ وَجْهٌ وَاحِدٌ الَّذِي يَمْنَعُ التَّكْفِيرَ عَلَى الْمُفْتَى -
 أَنْ يَمِيلَ إِلَى الْوَجْهِ الَّذِي يَمْنَعُ التَّكْفِيرَ حَيْثُ الظَّنُّ بِالْإِسْلَامِ وَفِي فصول
 عمادی گفته و تمسکه باشد در چند وجه کافر گفتن و یک وجه باشد
 که از کافر گفتن مانع است پس واجب بر مفتی نه آنکه میل کند بسوی
 آن وجه که مانع تکفیر است برای گمان نیک بسوی مسلم اکنون
 در تحقیق مشد حل و حرمت سرود و مزامیر سخن میرود آیات و احادیث
 در ماده سرود متعارض اند قال الله تعالى وَمِنَ النَّاسِ

مِنْ شَرِّ لَهْوِ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ يُغَيِّرُ عِلْمَهُ وَتُسْجَدُ لَهُمْ وَهُوَ الْوَكِيلُ
 لَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ یعنی بعضی مردم کسانی که خرید میکنند سخن الهی را بجز از
 خدا باز میدارند تا که گمراه کنند مردم را از راه خدا بغیر علم و بیکرو را خدا
 را سحرگی باشد آنها را عذاب الهیست کنند این آیه در تحریرم سرود و آورده
 حدیث ائمه رضی الله تعالی عنه مَا رَفَعَ أَحَدٌ صَوْتَهُ لِنَبَأٍ إِلَّا كَبَتْ اللَّهُ
 سُبُلًا بَيْنَ عَلَى سَبْكِيهِ يُضَيِّرَانِ بِأَعْقَابِهِمَا عَلَى صَدْرِهِ حَتَّى يَنْتَكِرَ رَوَاهُ
 ابْنُ أَبِي الدُّنْيَا فِي زَمَنِ الْأَسْوَاقِ الطَّبْرَانِي فِي الْكَبِيرِ یعنی روایت کرده ابن
 ابی دنیا و طبرانی از ابی ائمه آنکه بلند نمیکند کسی آواز خود را سرود
 مگر میسریند الله تعالی و دشمنان بر سر و دوش او میزنند یا شنیده
 خود بر سینه او تا که باز مانند شیخ عبد الرحیم عمرانی که کجج احادیث
 احیاء العلوم کرده این حدیث را ضعیف گفته و حدیث فائز
 اللَّهُ حَرَّمَ الْأَغْنِيَةَ وَبَيْعَهَا وَتَمَتُّهَا وَلَيْلَتُهَا رَوَاهُ الطَّبْرَانِي فِي الْأَوْسَطِ
 از حدیث عائشه رضی الله عنها روایت کرده که الله تعالی عزوجل حرام
 کرده است سرودن و فروختن آنها و تمیمت آنها و اموتن آنها بوقت گفته
 این حدیث محفوظ نیست و بخاری در حرمت لای و او تار و نر امیر حدیث

ابن عامر روایت کرده و عن ابی مالک الأشعری قال قال رسول الله
 صَلَّى اللهُ وَسَلَّمَ لِيَكُونَنَّ مِنْ أَقْوَامٍ يَسْتَحْلُونَ الْخَمْرَ وَالْخَمِيرَ وَالْمَعَارِفَ
 وَاِذَا ابَى مَالِكُ الْأَشْعَرِيُّ مَرُودِي هَسْتُ كَمَا رُوِيَ عَنْ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ وَسَلَّمَ
 كَمَا هِيَ أَيْمَنَةٌ خَوَانِدُ بَعْدُ وَرَأَيْتُ مِنْ قَوْمِهَا كَمَا حَلَّالٌ خَوَانِدُ بَعْدُ كَقِفْتُ
 خَمْرٌ وَخَمِيرٌ أَيْمَنَةٌ بِأَرْحَةِ رِشْمِي وَمَعَارِفٌ أَيْمَنَةٌ أَلَاتٌ لَهَا مِنْ هَذَا حَدِيثٍ
 نَزْدِ بَخَارِي صَوْرَتٌ تَقْلِيْقٌ هَسْتُ وَبِرَأْيِ هَمِينَ ابْنِ جَزْمٍ أَنْ رَأَى
 ضَعِيفٌ كَقِفْتُ وَابُو دَاوُدَ إِسْمَاعِيلِي ابْنِ حَدِيثٍ رَأَيْتُ هَسْتُ
 كَرَمَهُ أَنْ حَدِيثُ ابْنِ أَنَامَةَ كَمَا أَنَّ ابْنَ عَبْدِ عَزْوَ حَلَّ أَمْرِي أَنْ أَتَى الْخَمْرَ
 وَالْخَمِيرَ رَأَيْتُ يَمِينِي الْبَرَّ رَأَيْتُ وَالْمَعَارِفَ أَيْمَنَةٌ هَسْتُ عَزْوَ حَلَّ أَمْرٍ مَرُودَةٍ
 بَرَّ كَمَا دُورَ سَارِمٌ وَفَاجِيزٌ كَقِفْتُ فَرَأَيْتُ كَمَا بَرَّ رَأَيْتُ أَلَاتٌ سَطْرَانٌ
 وَابْنِ حَدِيثِ قَيْسِ بْنِ سَعْدِ بْنِ عِمَادَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ ابْنِ عَبْدِ حَرَمٍ
 عَلَى الْخَمْرِ وَالْخَمِيرِ وَالْأَغْنِيَّةِ وَابُو دَاوُدَ وَابْنُ حَدِيثِ قَيْسِ بْنِ عِمَادَةَ
 رَوَاؤُتُ مَكِينَةٌ كَمَا مَرُودُ رَسُوْلِ اللهِ صَلَّى اللهُ وَسَلَّمَ كَمَا مَرُودُ رَسُوْلِ اللهِ
 مِنْ رَأْمٍ كَرَمَهُ بَرَّ خَمْرٌ وَكُوْبَةٌ أَيْمَنَةٌ سَبَابٌ بَارِي وَهَرُودُ مَا وَكُنْفِي
 حَدِيثُ ابْنِ أَنَامَةَ التَّغْيِيْبُ بِاسْتِحْلَامِ الْخَمْرِ وَضَرْبِ سِمِ الدَّفْرِ

و در حدیث ابن اثامه مذکور کرده تعذیب بر حلال دلستن خمر با و خستن
 و فها عبد الرحیم عافی گفته که این همه احادیث ضعیف اند و روی او
 ابو الشیخ من حدیث کحول مرسل الاشیاع الی الملاهی موصیته و ابو الشیخ
 از رسول کریم مرسل روایت میکند از حدیث کحول که شنیدن ملاهی
 گناه است و ابی داؤد از ابن عمر روایت میکند که ابن عمر شنید
 سرود و مزامیر پس سرود انگشت دستهای خود بر روی گوش نهاده و این
 حدیث را ابو داؤد و دیگر گفته و حدیث لهو المسلم باطل الاثمه و تفاسیر
 بقوسه و یادیه بفرس و لا عینه منع زاده اقصای ابن النبی
 اصحاب سنن اربعه از عقیدین عام روایت کردند که رسول کریم فرمود
 کردن مسلمان باطل است یعنی حرام مگر سه چیز کی آموشن بجان خود
 و آراستن آپ خود و لا عیت کردن بازن خود عن جابر قال قال
 الله صلی الله علیه وسلم لا عینا و عیت و التفاف فی القلب كما بیئت
 المار الزرع رواه الترمذی فی شعب الایمان بیهقی و شعب الایمان
 روایت کرده از جابر رضی الله عنه که رسول خدا صلی الله علیه وسلم
 فرمود که سرود و مزامیر و باندن تفاف را در دل چنانکه سیر و باندن آب در دهان

[illegible]

و دختران نبی بخار سرود میگرداند میگویند شعر سخن جوان نبی بخار
 و سید محمد بن جابر یعنی مادر خزانیم از نبی بخاری قوم چه خوب است
 که محمد بمبار باشد صلی الله علیه و سلم و معنی . و لاس النبوة آورده
 حدیث عائشه رضی الله عنها در شعر خواندن زنان نزد شریف درین
 رسول الله صلی الله علیه و سلم از غزوه تبوک شعر طلع الله علینا
 من نیاات و اذاعه و وجب الشکر علینا ما دعی الله داعی
 یعنی طلوع کرد بر ما بر از نیاات و اذاعه که کافیت در مدینه واجب
 شکر بر ما و تشبیه و عاخواهست از خدا و عاخواهند کان امام
 غزالی شعر خواندن آنها با دف زدن و الحسان کردن گفته و نزد
 بیہقی ذکر رفت و الحان نیت و عن محمد بن حاطب قال قال
 رسول الله صلی الله علیه و سلم فصل من الحلال و الحرام الله
 و الصوت فی الشکاح یعنی فریاد در میان حلال و حرام است
 که دف بنزد و آواز یعنی سرود بکنند در نکاح این حدیث نزد
 و ابن ماجه و نسائی روایت کرد و ترمذی حسن گفته و عن عائشه
 رضی الله عنها قانت رسول الله صلی الله علیه و سلم غلنوا

نذ الخج واجلوا فی ائسا جد و اضربوا علیها الذنوف بحسبی عاش
 روایت کرده از رسول صلی الله علیه و سلم که علامه کنید این کج را بکنید
 و بر صاحب و برید بر آنها ذف با و این حدیث را ترمذی روایت کرده
 و گفته که این حدیث غریب است و عن الربیع بنت سعد قالت قال
 رسول الله صلی الله علیه و سلم قد خل علی کبکة بیتی لی فجلس علی شئ
 فجعلت جویرا و یضربن بذهن و یندن کن قل من آباءه یوم بد
 و قالت احسن یا نبی کعلم مانی غن فقال رسول الله صلی الله علیه و سلم
 بالذی کنت تقوین از ربیع بنت سعد روایت که گفت آمد رسول الله
 صلی الله علیه و سلم پس داخل شد بر من شبی که بعد کج سجانه شوهر مرده
 شدم پس نشست بر بستر من پس گشتند دختران که میزدند بدنیای
 خود و مرتبه میگفتند گمان را که روز بدرار پدران من شهید شده بودند
 و یکدیگر آنها گفت که در میان ما نهمبر است که میداند آنچه در فردا خواهد
 شد پس رسول صلعم فرمود بگزار این سخن را و بگو آنچه میگفتی
 و عن عائشه رضی الله عنها قالت ارسلت امرأه الی حبل من
 انصار فقال نبی الله اما کان معکم له فقد اعجبهم الله و رواه

نزد کجاست روایت کرده این حدیث را انسائی مروی است
 که عمر بن خطاب رضی الله تعالی عنه بر سر کعبه نیت آورد
 خرامی بر نشاند فرمود که این چیست گفتند که سنان است
 است پس سکوت کرد و منع نفرمود چون در حل و حرمت
 سنانا نصوص متعارض آمده ابو حنیفه رحمه الله علیه فتویٰ می دهد
 حرمت داده احتیاطاً چنانچه قاعده اصولی است
 که عند التماثل فی حرمت را بر اباخت مقدم می زند یعنی
 حور و لیمه هم جایزند استة قال فی الہدایۃ فی کتاب
 من دعا الی ولیمۃ او طعام فوجده لہوا او غیارا
 فلا بأس ان یقعہ و یا کل قال ابو حنیفۃ ابتلیت بہذا مرۃ
 فصبرت قال صاحب الہدایۃ دللت المسئلۃ علی ان
 اللہابی کلما حرام حتی الغناء و یضرب القضب و لیمۃ اقال
 ابو حنیفۃ ابتلیت لانی انا ابتلاء بالحریم کون یعنی در بدو
 آمده است که هر که دعوت کرد به خوردن و لیمه باطعمانی دیگر
 پس یافت آنجا لیمه یا سه در پس باک نیست که نه و

بخورد ابو حنیفه گفته که مبتلا شدیم من یکبار پس صبر کردم صاحب
 هدایه گفته این قول دلالت کرده بر آن که ملاهی همه حرام اند
 حتی که سر و دزدن قصب و لهذا ابو حنیفه گفته که مبتلا
 شدیم چرا که ابتدا بحرام بیبایستد و شافعی رح احادیث
 غنار اصل میگفتند بر آنچه بنا بر لهو باشد یا دران خوف
 فتنه باشد و آنچه بنا بر غرض صحیح باشد مثلاً اعلان
 نکاح و مانند آن آن را مباح میدانند و این چنین روایت
 در کتب حنفیه هم موجود است چنانچه در هدایه در کتاب
 الغصب گفته قبل الغراء والدفع الذی میباح ضرره فی العرس
 یضمن بانفاقه من غیر خلاف یعنی نقاره غازیان و دفع که مباح
 نواختن آن در نکاح ضامن می شود تلف کننده آن نجس
 امام حجه الاسلام امام محمد غزالی رحمه الله علیه در احیاء العلوم
 گفته که احادیث حرمت غنا که وارد اند مجهول اند بر آن که مراد
 نسیان از دل بر آرد از شهوات و عشق مجازی اما آنچه که محبت
 خدا آرد محبوب است یعنی عبادت و آنچه نه مراد شیطان می آرد

و نه محبت خدامی آورد آن فعل بذات مباح است چون سماع
 در اوقات سرور می آفراید پس اگر آن سرور مباح است
 آن سماع مباح است چنانچه در غیب و وقت کساح و قدوم
 غائب و بر طعام و ولیمه و ولادت مولود و در عقیقه و ختنه و
 روز تمام حفظ قرآن و مانند این قول را اکثر علمای جنس به هم
 اختیار کرده اند و فی الحزانه الکافی حرمة الخیار و غیره منقذ
 بالله فما یكون یغیر الله یغیر الدین کما فی العرس و ولیمه و اسقیا
 الغزات و القافیه و حصول رقة قلوب عباد الله المرضیه
 لا یكون حراما علی مذہب الحنفیه یعنی در خندانه کافی روایت
 کرده که حرمت سرود و غیره بمقتدا است بله و آنچه بغیر لهو باشد
 برای غرضی چنانچه وقت کساح و در ولیمه و تیارای عاریان و قافله و بر
 رقت و لهائی بنده گان خدا که خدا از آنها راضی است یعنی صفیان
 حرام نیست نزد امام احنفیه فی الاتباع ان سماع یحصل به رقة القلب
 و التوشیح و انما رة شوق لبقار الله تعالی و الخوف من سخطه و قد
 و غرضه قریب تا وادگان السماع کما انکف یكون فیه مشایبه لله

وَالْمَوَارِدُ فِي قَلْبِهِ هِيَ هِرْسُودُكَ وَرَشْتِيدُنَ أَنْ رَقَّتْ قَلْبُ
وَحُشْوَعٌ حَاصِلٌ شُودِ وَشَوْقٌ قَرَبُ خُدَايَعَالِي وَخُوفُ اَرْعَابِ
وَعُصَبُ بِيَارِ دِاخْمِشِينِ سِرُودِ عِبَادَتِ سِتِ بَسِ وَفَتِيكَ اَيْنِ بَسِينِ
سِرُودِ فَنَسِيدِهِ شُودِ چَكُونَهُ دِرُویِ اَحْتِمَالِ لِهَوِوِ بُو اِمَا شَدِ حَضَرَتِ
شَيْخِ شَهَابِ الدِّينِ سِرُودِ رُوحِ رَحِ كِه اَزَاكَ اَبَرِ عِلْمَانِي لَمَّا هِر
وَرِيسِ اَوْلِيَاءِ اَنْدِ دِرِ عَوَارِفِ كَلِمَتِهِ السَّمَاعُ يَنْجَلِبُ رَحْمَةُ اَللّٰهِ كَرِمْ
يَعْنِي سِرُودِ مِي كَشَدِ رَحْمَتِ اَزِ خُدَاكَ كَرِمْ وَحَضَرَتِ خَوَاجَه خَوَاكِجَانِ
عَالِي شَانِ خَوَاجَه بَهَاءِ الدِّينِ نَقَشِيدِ رَحْمَةِ اَللّٰهِ عَلَيْهِ سَلَامٌ مِغْفَرَانِيهِ دِرِ سَمَاعِ كِه
نَه اِنْكَارِ سَكِينِم وَنَه اَيْنِ كَارِ سَكِينِم چُونِ بِنَاءِ طَرِيقَةِ اِيْشَانِ بَرِ كَمَالِ اِتِّبَاعِ
سُنَّتِ هِسْتِ وَبَقِيْنِ هِسْتِ كِه رَسُوْلُ اَللّٰهِ صَلَوَاتُهُ عَلَیْهِ وَآلِهِ اَصْحَابُهُ الْكِرَامِ
رَا سَمَاعِ مَحْمُوْلِ نَبُوْدِ لِهَذَا فِرْمُوْدِ كِه نَه اَيْنِ كَارِ سَكِينِم وَچُونِ خُرْسْتِ
سَمَاعِ نَزْدِ اِيْشَانِ ثَابِتِ نَبُوْدِ لِهَذَا فِرْمُوْدِ كِه نَه اِنْكَارِ سَكِينِم اَكْرَمِ سَكِينِهِ
اَلْبَسَةِ الْكَارْمِي كَرْدَنْدِ وَنَهِي اَرْسَكْرَمِي فِرْمُوْدَنْدِ چُونِ تَحْقِيقِ شَنِيدِي سِرِ اَلْحَقِ
شَمَا كَفْتِيدِ لَا شَكَّ اِنَّ مَطْلُوْقَ الْفَنَاءِ فَعْلٌ حَرَامٌ بِجَا سِتِ مَطْلُوْقِ
چَكُونَهُ حَرَامٌ بَاشَدِ بَلَكِه بَعْضِي اَزْ اَفْرَادِ عَنَّا اَنْ هِسْتِ كِه رَسُوْلُ صَلَوَاتُهُ عَلَیْهِ وَآلِهِ اَصْحَابُهُ الْكِرَامِ

و باز نشد که بغض الدنای با امر بکفر جاعده و متحمل یعنی آن سرود که نامش
 میشود حرام قطعی است نکات آن و حلال دانسته آن کافر میشود این قول
 هم بجای است در نکاح بضر و نفوس بول کریم صلعم امر فرمود و کلام
 آنرا شرط نکاح گفته و چون ضرب ف برای اعلان نکاح حلال یا نجس
 باشد دلیل و مفسور و تقاریر و غیره را از دف چه تفاوت است برای همه حرام
 است و بر غرضی صحیح همه حلال باشد اعلان نکاح از هر یک میشود فرق کردن
 در دف و غیر آن امری است غیر مقول و بر تقدیر تسلیم حرمت در این حرمت قطعی
 گفتن یعنی دارد دلیل قطعی نیست گوییم که ما حدیث متواتر را اجماع است اگر بعضی
 حرام باشد حرمت آن از احادیث احادیث و احادیث احادیث ظنی است
 از انکار ما نیست بیا کفر لازم نمیآید حرمت سماع از احادیث احادیث است و اما
 افاضل حرمت آن نیست که میگوید زنا نفعی شیطانی را سماح میداند حال آنکه لهو است
 و حرمت آن از احادیث ثابت و وجه تسمیه عاید بعضی قرآن مجسم
 نافع آن را حلال میگوید و ما دل نمیکند و سکرات سوء خمر که قلیل باشد
 و سکریار دزد و اما علم حلال است حال آنکه بول صلعم فرمود ما آنکه کفر
 و قلیله حرام غرض که متحمل فرمایند کافر نفس بر گز جایز است و آنکه در

قدی گفته ذکر آنهم الله عند ضرب الابرار یقرهم وادان است که مطرب بر آید
زند و وقت دفن و طهور و حلق بسم الله گوید که ضرب برای ترک طهر هم
نزد بعضی و آنکه مخصوص و نمیزند و بعضی دیگر بکر خدا مشغول باشد و خوش میگوید اگر
گفته شود که قول حضرت بنو فیه حق است از امامان است لیکن در میان آل آن
میستند و جتلف میکنند جواب آنکه نباید گفت که یکس درین زمانه ازین جهت
آل نیست بولصق هم بود یا بر آل آن نشاندند قائمه بامر الله تا بصر هم من ضربیم و لا
من لغنهم یعنی خواهند بود از امت من جماعتی فایم حکم خدا حاضر نخواهد کرد آنها را
کسی که قصد کند رسانیدن شان کند و کسی که مخالفت شان کند و فرمود مثل
اُمّی کمثل المطر لا یدری اولها خیر او آخرها یعنی حال است من مانند حال
باران است دریافت نمیشود که اول آن بهتر است یا آخر آن ای برادران صبر
بر قسم اند که اول حال آنکه در ای برابن شان موافق و آنها را بقرار میارزد و
این جماعت از حزب الله اند انکار شان موجب خالی من است و حدیث قدس سره
من عادی و کتابی باورنی بالمحاربة متفق علیه یعنی در صحیحین است که حق تعالی
میفرماید هر کسی که دشمنی کند باولی پس بدشمنیکه برآید بر او جنگ با من و ممان
کسانند که سماع میکنند بر استعدا احوال شریفه و بنحواهند که وارث کسب

نماینده بحیله بن تم محمود است سوم آن کسانی که وجد میکنند بریاتا مردم آنها را اهل کمال
 دانند حال آنکه آنها هیچ نیت ندارند این جماعت فائق بطلان اند نماز یا خواندن ترک
 نفسیه است بکنند قال النفس روح التوابع بالکلف منه ما هو مذموم و هو الهک
 یقصد به المرایه و اظهار الاحوال الشریفه مع الافلاس عنها و فیه ما هو محمود و هو التوکل
 باسمه عا ر احوال الشریفه و اکتابها و تجلیها بالحبلة فان کسب بدخل
 فی عالم الاحوال و لذلک امر رسول الله صلعم لمن لم یحضره البکاء فی قراة القرآن
 ان یمسک برسمان فان هذه الاحوال قد تکلف فی اولها ثم یتحقق فی آخرها
 امام غزالی گفته که وجه کردن تکلف در قسم است کی آنکه قصد کرده شود از آن نمود خود
 و ظاهر کردن احوال بزرگ با وجود نفسی از آن و این قسم هم مذموم است و دیگر قسم
 وسیله حسرت است بدخواست کردن از احوال بزرگ و کسب کردن آن
 بسبب چنانکه کسب کردن را هم دخل است در آوردن احوال و این محمود است
 در اینجا بر بیان فرموده رسول خدا صلعم هر کس یکبار اوقات خواندن قرآن
 گریه نماید یا یکبار تکلف کرده خود را بگمین سازد حتی بخاطر خطبه حضرت
 پس بدین تکیه احوال گاهی تکلف را ابتدا آوردن میشود پس آخر
 میشود پس بدین تکیه از کسب و وسایل و وجه رده شود و انکار

آن نماید کرد. سوره طه نیاورد حسن طس بر سلمانان و حبست قال الله
 تعالی در لایحه سوره طه المومنون والمومنات بانفسهم خیرا وقال الله تعالی
 ان بعضکم فی حق تعالی سرور که چنانچه تقسیمه شنیده بودند آن نصه را گمان
 میکردند سلمانان با سلمانان نیک و خیر بود که بعضی گمان یعنی بر گمان گناه
 پس بر گمان در حق دیگری بر گمانی گننده خود فاسق میشود آن شخص دیگر فاسق
 باشد اما ثبات و قیام قول معروف من آل فرعون مذکور شد حشمت قال
 ان کذبکم یا علی کذب موان یک صا و قایضکم بعض الدی کذبکم
 یعنی اگر آنکس کاذب باشد پس بر دوست گناه در دنگومی و اگر صادق باشد
 بر دوست گناه یعنی آنچه وعده میکند عذاب شعر هر که را جامه را با منی در
 پا بر دانه و یکم را نگار شیخ سعدی گوید شعر مرا سپردا تا من نشد شب
 و روز فرمود بر کواب که اگر بر خویش خودین بهاشش دوم اگر بر
 غیر بهین بهاشش این طول کلام بنا بر نصیحت است که نوشته شد
 شعر نصیحت کوس کن جانان که از جان دوست نردارند
 جوانین سعادتمند پند سپردا مارا - نوشته بودند که انهم یعنی
 الله سوف ید یقولون ان ذات الله تعالی هو الوجود المطلق

الماخوذ بشرط شی و نقولون یا حاطه بكل شی برین قول طهر
 نوشتند و گفتند مؤلف بخلاف عقاید اهل الحق ان الله تعالى لا یکن فی غیره
 ولا یکن بغيره فلیف بتصور ان اکمل واحد یعنی صوفیان بگویند که ذات الله
 تعالی وجود مطلق است که در آن هیچ مخلوط نیست و بگویند که محیط است بر جمیع
 اشیا را و این قول مخالف است عقاید اهل حق را که اهل حق بگویند حق تعالی
 حلول نمیکند در غیر خود متی نمیشود با غیر خود چگونه بتصور باشد که همه را خدا گفته
 جانمن مراد صوفیان از وجود معنی مصدر نیست که آن از خارج موجود است نه ذات
 ثانیه بلکه مراد از وجود مابه الوجودیت است و چون حق تعالی در وجود و توانی خود
 خود محتاج بغير نیست بلکه ذات او تعالی تقاضای وجود او میکند و هم ذات
 او بکس اراده خود تقاضای وجود ممکنات میکند و وجود معنی مصدری
 که از ممکن منتزع میشود مقتضای ذات ممکن نیست و نه مقتضای امر
 که با وی منضم شده بلکه مابه الوجودیت ممکن تعلق با اراده الهی است
 و اراده الهی ضعیفی است از صفات او تعالی تعلق الیها و مقتضای
 ذات حق تعالی چیزی و ذکر و بیان نیست پس مابه الوجودیت ممکنات
 نیست مگر ذات حق تعالی پس ذات حق را وجود گفتن معنی مابه الوجود

و خیال لیکن همیشه متفق با اتفاق الهی از عدم اعتبار بخیر آن مطلق -
 نمی شود و در خارج موجود نیست مگر خدات پاک اولاً موجود الاله
 باین معنی که زید عمر و هر چه هست خداست یا خدا بمنزله کلی طبیعی است -
 لغو ذی باشد منها حق تعالی که متاصل الوجود است چگونه عین موهوم الوجود
 گفته شود و چون حق تعالی میفرماید و نحن اقرب الیه منکم اگر چه
 این قرب همچون است و فهمیدن نمی آید مگر این قدر می آید که در مرتبه عدم
 زید زید گفتن صادق نیست که برای حل ایجابی وجود موضوع شرط
 است پس تا که زید را با خالق نسبتی بحکم زید حل اولی هم صحیح نباشد
 اول نسبت با خالق بحکم رسد آن زمان زید را زید گفتن صادق آید پس
 ذات حق تعالی با ذات زید قریب است این قدر توان فهمید و گرنه معنی
 قرب که از متشابهات است کو فهمیدن مایه یا بهمان بیان باید آورد
 قوله تعالی والراخون فی العلم لقیولون أمنا به چون اعتقاد کنیم که ذات حق
 از ذات ممکن قریب است و بی یحی است که هیچ ممکن متاخر ذات خود نیست
 پس چنانچه که از ذات او هم ماوی قریب تر باشد ماوی متأخر تر
 گفت اگر کسی گوید که در این صورت ارتفاع نقیض من لازم می آید که غایت

و غیر متقابل ایجاب و سلب نیست بلکه تقابل تفه
 لا یجتماع انسان شعایرین که معلوم و مفهوم هر فرد
 و بدیهی می نماید در معلومات عقل است که هر چه چیر که در ذره
 عقل بدان حکم میکنند غیر متقابل است که هر یک را نسبتی که
 المحقوق است در ذره من نمیکنند و ماهیت و جمعی
 پس آن حکم بر آن نتوان کرد که عالم عین حق است
 را معنی نیست که اشعری در صفات الهی لا عین و
 که اصطلاح اشعری است که جزئی را در لوازم مابعد
 و لا غیر نام نهاده یعنی قول اشعری و دیگر متکلمان
 را که بر ذات میگویند یکست لیکن چون از زائد گفت
 انفکاک در خاطر سگیزد لهذا اشعری از آن تجاوز
 و لا غیر میگوید فقط

است

نسخه سید که در کتاب فیضان
 پانچ نامه نویسی است
 سید میگوید
 تفسیر سید را از بعضی تفسیر
 بنام خضر و سید است
 محمد سید را با بعضی
 به جمعند از نسخه

حضرت شمس الدین قدس سره

سواع چیسر نه بنیان پندار
شکفته گردان ز غم غنچه محراب
حلاوت بحر در بدن پیدا یابد
من موی کینه نوش حق طلال
ربانج و بسرو شمع روشن خرم

عقل

دل غریب بدر نام نشان
کشاو گردان ز جبهه تماشا
که ازنی و لب مطربت که حکیم
بر آنس هم حیران حرام حشمت
که رفت بر سر خطیب شهر امام

یوسفان بدر خویش ز لیلی داری
دره سان هر دو جهان محتاج داری
فرش نازت بسر دیده دله داری
کماندین شکل چه سم و چه سم داری
زان بحر دیده نشینی و بدین داری

بیمنا حجل از کعبه داری
بر تو محبت کعبه داری
حاشا اقدام تو حال داری
تا نقل نهی از دهر داری
شاه جوانی داری

